

Türkiye'ye dârülharp olarak bakabilir miyiz, Üstad Bediüzzaman'ın cuma namazı hakkındaki görüşü neydi?

"Şeâir-i İslâmiyeyi tağyire teşebbüs edenlerin senetleri ve hüccetleri, yine her fena şeylerde olduğu gibi, ecnebîleri körü körüne taklitçilik yüzünden geliyor. Diyorlar ki: '*Londra'da ihtidâ edenler ve ecnebîlerden imana gelenler, memleketlerinde ezan ve kamet gibi çok şeyleri kendi lisanlarına tercüme ediyorlar, yapıyorlar. Âlem-i İslâm onlara karşı sükût ediyor, itiraz etmiyor. Demek bir cevaz-ı şer'î var ki sükût ediliyor.*' "

"*Elcevap:* Bu kıyasın o kadar zâhir bir farkı var ki, hiçbir cihette onlara kıyas etmek ve onları taklit etmek zîşuurun kârı değildir. Çünkü, ecnebî diyarına, lisan-ı şeriatta '*dâr-ı harp*' denilir. Dâr-ı harpte çok şeylere cevaz olabilir ki, diyar-ı İslâm'da mesağ olamaz."

"Hem frengistan diyarı, Hıristiyan şevketi dairesidir. İstilahât-ı şer'iyenin maânîsini ve kelimât-ı mukaddesenin mefâhimini lisan-ı hal ile telkin edecek ve ihsas edecek bir muhit olmadığından, bilmeceburiye, kudsî maânî, mukaddes elfâza tercih edilmiş; maânî için elfaz terk edilmiş, ehvenüşşer ihtiyar edilmiş. Diyar-ı İslâm'da ise, muhit, o kelimât-ı mukaddesenin meâl-i icmâlîsini ehl-i İslâma lisan-ı hal ile ders veriyor. An'ane-i İslâmiye ve İslâmî tarih ve umum şeâir-i İslâmiye ve umum erkân-ı İslâmiyete ait muhaverât-ı ehl-i İslâm, o kelimât-ı mukaddesenin mücmel meallerini, mütemadiyen ehl-i imana telkin ediyorlar. Hattâ, şu memleketin maâbid ve medâris-i diniyesinden başka, makberistanın mezar taşları dahi birer telkin edici, birer muallim hükmündedir ki, o maânî-i mukaddeseyi ehl-i imana ihtar ediyorlar. Acaba kendine Müslüman diyen bir adam, dünyanın bir menfaati için bir günde elli kelime frengî lügatından taallüm ettiği halde, elli senede ve hergünde elli defa tekrar ettiği Sübhanallah, Elhamdü lillâh ve Lâ ilâhe illâllah ve Allahu ekber gibi mukaddes kelimeleri öğrenmezse, elli defa hayvandan daha aşağı düşmez mi? Böyle hayvanlar için bu kelimât-ı mukaddese tercüme ve tahrif edilmez ve tehcir edilmezler. Onları tehcir ve tağyir etmek, bütün mezar taşlarını hâkketmektir; bu tahkire karşı titreyen mezaristandaki ehl-i kuburu aleyhlerine döndürmektir."(1)

Üstad'ın yukardaki tespitlerinden, Türkiye'nin **İslam diyarı** olduğu katiyetle anlaşılıyor. İmam Azam Ebu Hanife ise, hükmün bir illetle sabit olması durumunda, illetten bir şey kaldığı müddetçe hükmün de onunla birlikte kalmaya devam edeceğini söylemek istemiştir. Onun görüşünü benimseyen fakihler; "**İslâm üstündür, ona üstünlük olmaz.**" şeklindeki hadisi (*Buharî, Cenâiz 79*) delil almışlar; hâkimiyeti "**itibarî**" bir tarzda yorumlamışlardır. Onlara göre, istila edilmiş bir dârüislamda mal ve can emniyetine sahip müslim ve zimmîler bulunabilir ve o durumda orası dârülharp olmaz.

Türkiye'ye küfür diyarı diyenlerin görüşü esassız ve yanlıştır. Hem fıkıh noktasından hem de Üstad'ın fikirleri açısından Türkiye İslam beldesidir; bu yüzden dârülharp hukuku tatbik edilemez.

Özetle, Türkiye'de ibadet ve ameller İslam hukukuna göre olur, dârülharp hukukuna göre değil. Böyle olunca da cuma namazı kılmak farzdır ve Türkiye şartlarında sahihtir. Risale-i Nur'un ve talebelerinin bakış açısı bu şekildedir.

(1) bk. [Mektubat, Yirmi Dokuzuncu Mektup, Yedinci Kısım.](#)